

Dansk Center
for Organdonation

Årsplan 2026

Om Dansk Center for Organdonation

I Dansk Center for Organdonation har vi kompetencer inden for jura, etik, antropologi, sprog, kommunikation samt sundhedsfaglig specialister i organdonation.

8 af centrets medarbejdere arbejder administrativt i centret og er fysisk placeret på et kontor i Århus. 4 donationsansvarlige læger og 5 donationsansvarlige sygeplejersker fra Rigshospitalet, Aarhus Universitetshospital, Odense Universitetshospital og Aalborg Universitetshospital, arbejder en del af deres tid i centret.

Derudover er følgende også en del af centrets organisation:

- 51 specialistsygeplejersker er en del af en udrykningsfunktion, som bistår med faglig støtte i donationsforløb i hele landet. Den faglige bistand er gratis for den enkelte hospitalet og finansieres af centret. [Læs mere om funktionen her](#)
- 77 donationsansvarlige nøglepersoner på alle hospitaler med en intensivafdeling. Deres funktion er defineret i en [fælles funktionsbeskrivelse](#).
- 32 ressourcepersoner i akutafdelingerne. [Læs om funktionen her](#)
- 14 donationsansvarlige læger i neurologiske afdelinger. [Læs om funktionen her](#)

Indhold

Indledning	4
DCO's opgaver i 2026	6
1. Dataindsamling og –formidling	6
Klinisk kvalitetsdatabase: Organdonationsdatabasen	6
Monitorering af donorpotentialet på hele hospitalet.....	6
Data vedr. afdøde donorer og danskernes	7
tilkendegivelser i Organdonorregistret	7
Indsamling af yderligere DCD-specifikke data i 2026.....	7
2. Strategisk retning for samarbejde om den hospitalsrettede indsats	7
Tre strategiske mål	8
Sammenhæng til handleplanen.....	8
Status og plan for de tre strategimål.....	8
Konkrete tiltag og initiativer i 2026.....	8
3. Hospitalsrettede indsatser	9
Den nationale handleplan og DCO's opgaver	9
Donationsansvarlige nøglepersoner og ressourcepersoner	9
Dialog med hospitalerne	10
National koordineringsgruppe for donation efter cirkulatorisk død	10
National Guideline for Organdonation.....	11
Faglig støtte i alle donationsforløb fra specialiserede.....	11
sygeplejersker	11
Undervisning af læger og sygeplejersker.....	12
Udvikling og vedligeholdelse af undervisningsmaterialer	12
4. Hjælp og støtte til pårørende til afdøde donorer	12
Tilbud i efterforløbet.....	12
Årligt arrangement for pårørende til afdøde donorer	13
Udviklingsinitiativer i 2026.....	13
5. Oplysning om organdonation målrettet sundhedspersonalet	14
Kommunikation baseret på viden	14
Særligt fokus i 2026	14
6. Oplysning om organdonation til befolkningen	14
National informationsindsats – tag stilling	14
Oplysning om organdonation til borgere med etnisk minoritetsbaggrund.....	15
Oplysning om organdonation til de unge.....	15
Hjemmesiden organdonation.dk – for borgere	16
Øvrig information online	16
Borgerhenvendelser på mail og telefon	16
Organdonationsdagen.....	16
Netværket af frivillige	17
7. Aktiviteter i øvrigt	17
Vidensindsamling.....	17
Samarbejde i diverse fora	17
Nationalt	17
Internationalt.....	17

Indledning

Årsplanen for 2026 beskriver de opgaver, som Dansk Center for Organdonation (DCO) vil varetage i det kommende år.

DCO's arbejde bygger fortsat på vores faste arbejdsgrundlag, hvor vi fokuserer på:

- at optimere anvendelsen af donorpotentialet,
- generere og opsamle ny viden
- sikre høj kvalitet i donationsforløb og i omsorgen for de pårørende
- samt bidrage til den borgerrettede oplysning om organdonation.

National handleplan for organdonation

I 2024 præsenterede regeringen den nye nationale handleplan *Fælles om at give livet tilbage*, som skal styrke organdonationsområdet. DCO skal i den forbindelse gennemføre en faglig afdækning af, om - og i givet fald hvorfor - potentielle donorer blandt afdøde ikke realiseres.

Afdækningen skal danne grundlag for, at Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan træffe beslutninger om konkrete initiativer, der kan styrke anvendelsen af donorpotentialet på tværs af sygehuse og regioner. Det overordnede formål med den faglige afdækning er således at indsamle det nødvendige vidensgrundlag for at kunne udarbejde konkrete anbefalinger til en styrket anvendelse af donorpotentialet.

Herudover undersøger DCO udviklingspotentialerne for den nuværende nøglepersonfunktion med henblik på at sikre, at organiseringen og funktionen understøtter målet om at anvende donorpotentialet bedst muligt.

Resultaterne af dette arbejde, som forventes at foreligge primo 2026, vil indgå i den række af forslag til initiativer, som skal vurderes af bl.a. følgegruppen under Sundhedsstyrelsen med henblik på igangsætning i løbet af 2026. Det betyder, at DCO herefter vil være klar til at tilpasse vores aktiviteter i forhold til at deltage i gennemførelsen af de konkrete initiativer.

Strategisk retning for DCO's samarbejder i det hospitalsrettede arbejde

En del af DCO's strategi er udviklet med henblik på at styrke vores samarbejde med præhospitalet, hospitalerne og regionerne. Målet er at beskrive en national ramme for organisering, hvor DCO, præhospitalet, hospitalerne og regionerne har tydelige roller og ansvar.

Fokus på samarbejde med og på tværs af regioner

I 2026 vil vi have fokus på initiativer, der kan være med til at definere regionernes rolle og ansvar i at styrke organdonation og transplantation på hospitalerne. Vi har afdækket, at der er et behov og mulighed for et tættere samarbejde med de administrativt, regionale organdonationsansvarlige på tværs af regionerne, hvorfor vi vil afholde et årligt informations- og inspirationsmøde i regi af DCO.

I 2026 gennemfører vi det første møde og vurderer behovet for yderligere faste samarbejdsfora.

Omsorg for pårørende til afdøde donorer – DCO overtager og opdaterer pårørendepjecen

DCO vil fortsat medvirke til at sikre en høj, ensartet kvalitet i omsorgen for pårørende til afdøde donorer. Fra 2026 overtager DCO [pjecen til pårørende om organdonation](#) fra Sundhedsstyrelsen. Pjecen skal gennemgå en større revision i løbet af 2026, så den udover donation efter hjernedød, også kan favne donation efter cirkulatorisk død samt beskrive de nye regler for anonymitet mellem donors pårørende og de transplanterede. Herudover vil [hjemmesiden målrettet pårørende til afdøde donorer](#) blive udviklet med afsæt i viden og indsigter fra DCO's seneste undersøgelser om henholdsvis [etnicitet](#) og [anonymitet](#).

Oplysning om organdonation til de unge

DCO har i 2022 udgivet [iBogen – Når døden giver liv – organdonation i undervisningen](#), som ligger på Gyldendals platform som frit tilgængeligt undervisningsmateriale til gymnasiale uddannelser i 10 fag.

DCO har i november 2025 søgt om midler fra en pulje under "Tag Stilling-partnerskabet" til at påbegynde en tilpasning af iBogen til de nye rammer for stillingtagen til organdonation og donation efter cirkulatorisk død. Formålet er at fastholde og udbygge iBogens relevans for at engagere unge og bidrage til, at flere tager stilling til organdonation.

Oplysning om organdonation til borgere med etnisk minoritetsbaggrund

DCO har ligeledes i november 2025 søgt om midler fra denne pulje til, i samarbejde med relevante foreninger, at udvikle nyt og supplerende informationsmateriale, der kan udfylde et væsentligt hul i den nuværende formidling om organdonation – særligt i forhold til borgere med anden etnisk baggrund.

Prioritering af de faste opgaver i 2026

DCO prioriterer herudover at fastholde niveauet for de øvrige faste opgaver, som vi løser i forhold til hospitaler og i den borgerrettede oplysning om organdonation.

Disse opgaver er bl.a.:

- **Datadrevet kvalitetsudvikling**, hvor DCO fortsætter med at monitorere donorpotentialet og indsamle data om hjernedøde og cirkulatorisk døde donorer, som deles med samarbejdspartnere og offentligheden. I 2026 skal indførelsen af donation efter cirkulatorisk død (DCD) evalueres i regi af Sundhedsstyrelsen og DCO vil i den sammenhæng levere data samt indsigter fra interview med pårørende og personale, som har været involveret i DCD-forløb.
- **Undervisnings- og informationsmateriale**
- **Nationale kurser** til læger og sygeplejersker
- **Faglige støtte** fra specialiserede sygeplejersker i donationsforløb
- **Befolkningsrettet oplysning** om organdonation, hvor vi generelt vil fokusere på let tilgængelig og korrekt oplysning om organdonation til borgerne for at fremme, at flere danskere tager stilling til organdonation.

I det følgende redegøres mere detaljeret for de planlagte opgaver i 2026.

DCO's opgaver i 2026

1. Dataindsamling og –formidling

DCO indsamler og formidler viden om både potentielle organdonorer og de realiserede afdøde donorer på baggrund af validerede data. Vi formidler denne viden til vores samarbejdspartnere på hospitalerne, i relevante styrelser og ministerier, patientorganisationer og til befolkningen generelt. Vores sigte er at fastholde og øge en ensartet høj kvalitet på landets hospitaler vedr. anvendelse af donorpotentialet. Derudover vil vi give aktører på området, og øvrige interesserede, mulighed for, via centrale nøgletal, at følge organdonationsområdet og kommunikere, så fejlinformation undgås.

Klinisk kvalitetsdatabase: Organdonationsdatabasen

Grundlaget for hospitalernes kvalitetsudvikling har siden 2010 primært været den kliniske kvalitetsdatabase – Organdonationsdatabasen, som er omfattet af Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut.

Databasens formål er at overvåge og forbedre kvaliteten af det sundhedsfaglige arbejde med organdonation på intensivafdelinger til gavn for patienter på venteliste til et organ. Data indhentes via Landspatientregistret (LPR). Registreringerne fra landets intensivafdelinger er blandt andet fokuseret omkring årsager til, at ikke alle potentielle donorer (både hjernedøde og cirkulatorisk døde) bliver realiserede donorer.

Monitorering af donorpotentialet på hele hospitalet

Udover monitoreringen af donorpotentialet på landets intensivafdelinger monitorerer DCO i samarbejde med universitetshospitalerne i Aalborg, Aarhus, Odense og Rigshospitalet samt Region Sjælland omfanget af patienter med potentiel dødelig hjerneskade, der afgår ved døden på hele hospitalet, uden at muligheden for organdonation er vurderet. Samtidig kortlægges, hvor på hospitalet patienterne er afgået ved døden - i akutmodtagelsen, på et sengeafsnit eller et intensivafsnit.

Sådan anvender vi data i kvalitetsarbejdet

Vi anvender data aktivt i kvalitetsarbejdet, når

- DCO og de donationsansvarlige nøglepersoner og ledelser på **hvert enkelt hospital fortsat vil afholde årlige dialogmøder** om mulige kvalitetsforbedringer på baggrund af data fra Organdonationsdatabasen og hospitalsmonitoreringen.
- data formidles på **centrets hjemmeside**.
- de aktuelle data formidles og drøftes på **DCO's nationale kurser** for læger og sygeplejersker, med henblik på at øge kvaliteten bl.a. i donordetektion.
- Data anvendes aktuelt også i afdækningen i forbindelse med den nationale handleplan.

Data vedr. afdøde donorer og danskernes tilkendegivelser i Organdonorregistret

DCO indsamler data om de realiserede afdøde donorer fra Scandiatransplant og om danskernes registreringer i Organdonorregistret fra Sundhedsdatastyrelsen. Disse data formidles løbende på vores hjemmesider, både til befolkningen og sundhedspersonalet, samt i direkte nyhedsmail til sundhedspersonalet og i undervisningssammenhænge. Herudover bidrager centret også ad hoc med relevante faktuelle opgørelser i andre sammenhænge.

I 2026 opgøres og formidles data fortsat løbende én gang i kvartalet. Herudover udarbejdes en større årsopgørelse, som bl.a. anvendes som grundlag for diverse opdateringer af DCO's informations- og undervisningsmaterialer.

Vi vil fokusere på at formidle data på en letforståelig måde og med vægt på visuel formidling.

Indsamling af yderligere DCD-specifikke data i 2026

Indtil der er gennemført en evaluering af implementeringen af DCD, indsamler og kvalificerer DCO data fra alle potentielle og realiserede donationsforløb efter cirkulatorisk død. Det betyder, at det allerede i implementeringsfasen af DCD er muligt at understøtte en datadreven kvalitetsudvikling af området og dermed forbedre kvaliteten af det sundhedsfaglige arbejde med organdonation efter cirkulatorisk død.

De DCD-specifikke data vil blive anvendt i den kommende evaluering af DCD, som foregår i regi af Sundhedsstyrelsen. Heri indgår antallet af potentielle og realiserede DCD-donorer sammen med en analyse af årsager til at potentielle DCD-donorer ikke donerede organer. Den datadrevne indsats på området for organdonation efter cirkulatorisk død kan ligeledes danne afsæt for en beskrivelse af hospitalernes erfaringer med de nationale anbefalinger for DCD og eventuelle forslag til opdateringer.

2. Strategisk retning for samarbejde om den hospitalsrettede indsats

DCO drøftede i 2025 vores strategi for organisation, samarbejde og snitflader for arbejdet på hospitalerne med DCO's styregruppe. Vi formulerede på den baggrund en overordnet ramme og retning for DCO's samarbejder om organdonation og transplantation på hospitalerne, hvor DCO, præhospitalet, hospitalerne og regionerne har definerede roller og ansvar, så vi gennem gensidig involvering og engagement sammen kan opfylde de fælles målsætninger for området.

DCO beskriver i årsplaner de konkrete indsatser, så styregruppen har mulighed for at følge og kommentere det strategiske arbejde.

Tre strategiske mål

Strategiske mål	1. DCO samarbejder med præhospitalet om at fastholde fokus på dets opgaver og ansvar på området	2. DCO samarbejder med hospitalerne om en gensidig tydelighed omkring de opgaver som løses af hhv. funktioner forankret i DCO og funktioner forankret i hospitalets organisation.	3. DCO samarbejder med regionerne om at sikre kvalitet og udvikling inden for organdonation og transplantation på hospitalerne
	Det betyder, at vi sammen skal sikre, at <ul style="list-style-type: none"> ➢ Personalet i præhospitalet har viden om, hvordan organdonation er organiseret på hospitalet ➢ Nationale retningslinjer om intubation følges ➢ Personalet kender deres rolle i at medvirke til, at alle, der kan og vil, skal have mulighed for at donere deres organer, når de dør på hospitalet. 	Det betyder, at vi sammen skal sikre, at <ul style="list-style-type: none"> ➢ Der er synlige funktionsbeskrivelser for funktionerne forankret på hhv. hospitalerne og i DCO. ➢ Der er formelle samarbejdsfora, hvor vi har øje for snitflader mellem opgaverne, koordinerer de konkrete opgaver og indsatser på hospitalet, så vi kan fremme synergi og undgår dobbeltarbejde. 	Det betyder, at vi sammen skal sikre, at <ul style="list-style-type: none"> ➢ Vi får defineret regionernes rolle og ansvar i at styrke organdonation og transplantation på hospitalerne – for at fremme en effektiv donordetektion og anvendelse af donorpotentialet, kompetenceudvikling af det involverede personale, at opdatere eventuelle flaskehalse og kapacitetsudfordringer ➢ Vi får skabt en sammenhæng mellem indsatserne regionalt og nationalt for at undgå parallelle organiseringer af de samme opgaver, og sikre ensartet høj kvalitet.

Sammenhæng til handleplanen

Arbejdet med handleplanen og den nationale afdækning betyder, at vi i praksis sammenlægger arbejdet med strategien og dens milepæle med det fælles arbejde, der sker i regi af handleplanen. Dvs. at udarbejdelsen af indsatser, tidsplaner og samarbejdsfora følger de beslutninger, der træffes i forbindelse med afdækningen og de mål, der fastsættes i handleplansarbejdet i 2026, hvor alle de centrale aktører også er repræsenterede i arbejdet. På den måde sikrer vi, at DCO's strategiske retning er forankret i de nationale mål og prioriteringer – og at vi ikke etablerer parallelle spor, men arbejder koordineret med de aktører, som har ansvar på området.

Status og plan for de tre strategimål

DCO's samarbejde med præhospitalet: I 2026 vil vi definere nødvendige indsatser og opstille milepæle i forlængelse af handleplanens mål.

DCO's samarbejde med hospitalerne: Arbejdet er tæt knyttet til handleplanen og den faglige afdækning af donorpotentialet. Der er derfor i 2025 ikke fastlagt særskilte initiativer, men i 2026 vil vi definere indsatser og tidsplan afhængigt af de beslutninger, der træffes i handleplansarbejdet.

DCO's samarbejde med regionerne: Handleplansarbejdet har i sig selv styrket samarbejdet med regionerne. Med handleplanen er der også yderligere fokus på at definere regionernes rolle og ansvar i at styrke organdonation og transplantation på hospitalerne, i overensstemmelse med DCO's strategiske mål.

Konkrete tiltag og initiativer i 2026

I 2025 har vi afdækket muligheder for et tættere samarbejde med de administrativt, regionale organdonationsansvarlige, herunder etableringen af et årligt informations- og inspirationsmøde i regi af DCO.

I 2026 gennemfører vi det første møde og vurderer behovet for yderligere

faste samarbejdsfora.

Målet er, at dette samarbejde kan være med til at skabe sammenhæng mellem indsatserne regionalt og nationalt for at undgå parallelle organiseringer af de samme opgaver, og sikre ensartet høj kvalitet.

3. Hospitalsrettede indsatser

Den nationale handleplan og DCO's opgaver

DCO skal gennemføre en faglig afdækning af, om - og i givet fald hvorfor - potentielle donorer blandt afdøde ikke realiseres. Afdækningen kan belyse både organisatoriske, kliniske og strukturelle forhold, der kan have betydning for donordetektion og gennemførelse af donationsforløb. Samtidig skal afdækningen kortlægge variationer i organisering og praksis mellem sygehuse og regioner og identificere eventuelle barrierer i hele donationsforløbet – fra patientens ankomst til hospitalet og frem til en eventuel transplantation.

Afdækningen skal danne grundlag for, at Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan træffe beslutninger om konkrete initiativer, der kan styrke anvendelsen af donorpotentialet på tværs af sygehuse og regioner. Det overordnede formål med den faglige afdækning er således at indsamle det nødvendige vidensgrundlag for at kunne udarbejde konkrete anbefalinger til en styrket anvendelse af donorpotentialet.

DCO gennemfører afdækningen i samarbejde med forsknings- og konsulenthuset DEFACTUM, som vil stå for hovedparten af afdækningen gennem kvalitative og kvantitative undersøgelser, der skal supplere den eksisterende viden på området.

Herudover undersøger DCO udviklingspotentialerne for den nuværende nøglepersonfunktion med henblik på at sikre, at organiseringen og funktionen understøtter målet om at anvende donorpotentialet bedst muligt.

Resultaterne af dette arbejde forventes at foreligge primo 2026.

DCO's hospitalsrettede indsats vil i 2026 derfor i høj grad omfatte de indsatser, som besluttet iværksat som led i udmøntningen af initiativerne i den nationale handleplan, som omhandler en styrket anvendelse af donorpotentialet på hospitalerne. DCO vil dog samtidig prioritere de faste opgaver målrettet hospitalerne, som beskrevet nedenfor.

Donationsansvarlige nøglepersoner og ressourcepersoner

De donationsansvarlige nøglepersoner i intensivafdelingerne, de neurologiske afdelingers donationsansvarlige læger og akutafdelingernes ressourcepersoner, som vi beskriver nedenfor, er **en del af DCO's organisation**.

I DCO's fælles, nationale funktionsbeskrivelser er deres roller og opgaver præciseret i forhold til, hvor de hver især varetager deres funktion. På organdonation.dk har vi samlet materiale som støtte til at varetage opgaverne i funktionen.

Intensivafdelingerne

Alle intensivafdelinger har, som forudsætning for specialegodkendelse for

Anæstesiologi, udpeget én læge og én sygeplejerske til at varetage funktionen som donationsansvarlig nøgleperson.

De donationsansvarlige nøglepersonerne er med til at kvalificere og implementere nationale indsatser på området og sikre, at der arbejdes efter [National Guideline for Organdonation](#), så organdonation kan finde sted i alle relevante forløb.

Der er ultimo 2026 udpeget i alt 77 donationsansvarlige nøglepersoner, som i 2026 tilbydes kompetenceudvikling og vidensdeling ved deltagelse på DCO's årsmøde.

De donationsansvarlige læger på neurologisk afdeling og ressourcepersoner i akutafdelingerne er ikke på samme måde forankret i specialegodkendelsen.

Neurologiske afdelinger

Alle 14 neurologiske afdelinger har udpeget donationsansvarlige læger. I alt er der udpeget 14 donationsansvarlige læger på neurologiske afdelinger. De donationsansvarlige læger tilbydes i 2026 kompetenceudvikling og vidensdeling ved deltagelse på DCO's årsmøde.

Akutafdelingerne

23 ud af 25 akutafdelinger har udpeget ressourcepersoner. Der er i alt udpeget 32 ressourcepersoner.

DCO vil også i 2026 i forbindelse med organdonationsdagen sørge for at alle ressourcepersoner har adgang til særligt undervisningsmateriale og andet materiale om den potentielle organdonor, som kan bruges til at sætte fokus på indsatsen i forhold til overflytning af patienter med dødelige skader i hjernen fra akutmodtagelsen til intensivafdelingen.

Vi forventer herudover, at der i 2026 i medfør af den nationale handleplan vil blive igangsat yderligere initiativer målrettet de tre grupper af læger og sygeplejersker.

Dialog med hospitalerne

DCO afholder også i 2026 individuelle dialogmøder med hospitalerne. Deltagerkredsen fra hospitalerne er de donationsansvarlige nøglepersoner på intensivafdelingen, neurokirurgiske nøglepersoner, ressourcepersonerne i akutmodtagelserne og de donationsansvarlige læger på neurologiske afdelinger samt deres ledelser. Mødernes overordnede fokus er hospitalets kvalitets- og strategiarbejde på området for organdonation, og møderne kan også indtænkes i en implementering af nye initiativer i forbindelse med den nationale handleplan.

National koordineringsgruppe for donation efter cirkulatorisk død

Rigshospitalet og universitetshospitalerne i Aalborg, Aarhus og Odense er i gang med at implementere donation efter cirkulatorisk død, hvilket indebærer udvikling af nye arbejdsgange og nye kompetencer blandt det sundhedspersonale, som er involveret i disse donationsforløb.

DCO har i 2023 sammen med hospitalerne nedsat en national

koordineringsgruppe for implementering af DCD. Koordineringsgruppen skal være med til at understøtte en ensartet og høj faglig kvalitet af DCD og en god og sikker implementering på hospitalerne. Dette sker bl.a. gennem regelmæssige møder, hvor udfordringer og behov for fælles faglige vejledninger drøftes. Gruppen har til opgave at følge den løbende implementering frem mod en samlet evaluering ca. 2 år efter opstart.

DCO faciliterer også i 2026 arbejdet og varetager sekretariatsfunktionen for denne gruppe.

National Guideline for Organdonation

[National Guideline for Organdonation](#) er med til sikre ensartet, høj kvalitet i organdonationsforløbene, og at best practice for organdonation følges.

I 2025 har vi foretaget en omfattende revidering af guidelinen på baggrund af brugerundersøgelser og med afsæt i, at guidelinen fremover også skal kunne guide i donationsforløb efter cirkulatorisk død samt understøtte flere målgrupper, der skal detektere donorer. Guidelinen dækker således nu også personale i akut- og neurologiske afdelinger og er klar til nyt indhold om donation efter cirkulatorisk død.

I 2026 vil vi fortsat løbende opdatere indholdet i guidelinen, herunder med DCD, i det omfang det er relevant, samt følge brugervenligheden af it-løsningen.

Faglig støtte i alle donationsforløb fra specialiserede sygeplejersker

Da organdonation er et højt specialiseret område, samarbejder DCO med landets fire neurointensive afdelinger om at sikre faglig støtte i alle donationsforløb i intensivafdelingerne gennem en robust og velfungerende udrykningsfunktion.

Udrykningsfunktionen er national og består af højt specialiserede sygeplejersker, som rykker ud i den enkelte intensivafdeling, når organdonation bliver en mulighed. De bidrager med specialviden og erfaring inden for de opgaver, som særligt knytter sig til et organdonationsforløb. Udrykningsfunktionen sikrer ressourcer og kompetencer af høj faglig kvalitet, uanset erfaringsniveau i den pågældende afdeling, og uanset hvor i landet organdonationen foregår.

DCO vil i 2026 fortsat sørge for, at sygeplejerskernes særlige kompetencer vedligeholdes og udvikles gennem undervisning og systematisk vidensdeling fra de gennemførte donationsforløb på nationalt niveau. DCO afholder i 2026 en national temadag for de specialiserede sygeplejersker i funktionen.

Indtil der i medfør af initiativer under den nationale handleplan eventuelt træffes beslutning om en anden organisering, vil DCO fortsat - i samarbejde med de neurokirurgiske afdelinger - opretholde en ordning, hvor neurokirurger, i helt særlige tilfælde, kan bistå et regionshospital med at få gennemført hjernedødsundersøgelsen og få stillet hjernedødsdiagnosen. Det skal sikre, at manglende speciallægekompeterer ikke bliver en hindring for at gennemføre organdonation i den aktuelle situation.

Undervisning af læger og sygeplejersker

DCO sikrer, at sundhedspersonalet og nøglepersonerne gennem undervisning har de nødvendige kompetencer til at løse de opgaver i donationsforløbet, som de er involveret i. Det gælder nationale grundkurser og specialistkurser målrettet læger og sygeplejersker i intensivafdelingerne og kurser målrettet læger i de neurologiske afdelinger og operations- og anæsthesisygeplejersker, som kan blive involveret i donoroperationen.

Der udbydes følgende kurser:

- 3 grundkurser om organdonation til personalet på intensivafdelingerne
- 1 grundkursus i organdonation for neurologer
- 1 grundkursus om donoroperationen for anæstesi og operationssygeplejersker
- 2 kommunikationskurser vedr. samtaler med pårørende om hjernehjerte og organdonation (EDHEP) for læger og sygeplejersker på intensivafdelinger samt læger på neurologiske afdelinger

Herudover forventer vi at afholde to specialistkurser i donorpleje på to universitetshospitaler.

Der deltager årligt omkring 250-300 læger og sygeplejersker på nationale kurser, som udelukkende udbydes af DCO.

Udvikling og vedligeholdelse af undervisningsmaterialer

DCO vedligeholder og udvikler materialer, som både kan anvendes som selvstudie, men også med lethed kan anvendes til undervisningsbrug i praksis. [Materialerne kan hentes på organdonation.dk](https://organdonation.dk).

Implementeringen af DCD indebærer, at der også i 2026 vil blive foretaget en mere gennemgribende gennemgang og revidering af en del af undervisningsmaterialerne. Herudover er der brug for en opdatering af flere undervisningsfilm, så de fortsat er tidssvarende og i overensstemmelse med udviklingen af bl.a. best practice for organdonation.

4. Hjælp og støtte til pårørende til afdøde donorer

DCO er med til at sikre en høj kvalitet i omsorgen for de pårørende til afdøde donorer. Best practice for, hvordan personalet tager hånd om pårørende til afdøde organdonorer, mens de pårørende er på hospitalet og efter de har forladt hospitalet, er beskrevet og fremgår af National Guideline for Organdonation.

Tilbud i efterforløbet

Efter de pårørende har forladt hospitalet, er der tilbud fra hospitalerne om en opfølgende samtale med den afdeling, hvor afdøde var organdonor. Desuden tilbydes de pårørende at få tilsendt en anerkendelse, i form af et brev, fra den hospitalsledelse, hvor det aktuelle transplantationscenter hører til.

Herudover er der en række nationale tilbud fra DCO til de pårørende i efterforløbet.

DCO har målrettet information og materialer til pårørende til afdøde organ-donorer på organdonation.dk. Der er bl.a. information om, hvordan man kan få hjælp og støtte i sorgen, hvordan børn og unge kan støttes, adgang til pjecer og uddybning af de tilbud, som man kan få som pårørende. Centret vil fortsat vedligeholde og udvikle dette site.

Årligt arrangement for pårørende til afdøde donorer

Pårørende til afdøde donorer vil fortsat få et tilbud om at deltage i et særligt arrangement – den årlige pårørendedag, hvor det er muligt at komme i dialog med andre, som er pårørende til en afdød donor. Pårørendedagen danner en højtidelig ramme for at mindes donorerne og takke familierne for, at de traf eller støttede op om en vigtig beslutning i en vanskelig situation. DCO benytter også pårørendedagen til at få indblik i de pårørendes oplevelser og erfaringer fra deres individuelle forløb, som grundlag for at identificere udviklingspotentialer for pårørendeomsorgen.

Udviklingsinitiativer i 2026

- **Implementering af DCD, ny lovgivning m.m. i de eksisterende tilbud til pårørende**
De nationale vejledninger, anbefalinger og instrukser, der skal sikre en ensartet og høj standard for pårørendeomsorgen, skal revideres, så materialet kommer til at omfatte alle pårørende til afdøde donorer uanset om der er doneret efter hjernedød eller cirkulatorisk død. Ved revisionen implementeres bl.a. ny viden fra DCO's interviewundersøgelse af pårørende til afdøde donorer, som har doneret efter cirkulatorisk død.

Herudover skal materialerne opdateres i forhold til ny lovgivning om videregivelse af oplysninger om donor og organmodtager.

- **Ny pjeces til pårørende**
DCO overtager i 2026 ansvaret for udgivelse og distribution af pjecen "Til pårørende – om hjernedød og organdonation" fra Sundhedsstyrelsen, som er målrettet pårørende til afdøde donorer. Folderen udleveres i fysisk form til de pårørende, når de er på hospitalet og ligger også som en digital udgave på Organdonation.dk
Folderen skal revideres og genoptrykkes i 2026.
- **Digital information til pårørende**
Herudover udvikles den del af organdonation.dk, som er målrettet pårørende. Udviklingen implementer viden fra [DCO's undersøgelse om organdonation og borgere med etnisk minoritets baggrund](#) samt anbefalingerne fra [DCO's undersøgelse af anonymitet mellem pårørende til organdonorer og transplanterede](#).

5. Oplysning om organdonation målrettet sundhedspersonalet

Kommunikation baseret på viden

DCO har en stor og væsentlig opgave i at formidle viden om organdonation til sundhedspersonalet på hospitalerne.

I forhold til sundhedsfagligt personale, som er involveret i organdonation på hospitalerne, vedligeholder DCO hjemmesiden organdonation.dk for fagfolk med nyeste viden om organdonation. Her opdateres bl.a. kvartalsvis og årligt data vedr. donations- og transplantationsaktiviteten, rapporter fra DCO samt den løbende information til hospitalspersonalet om implementeringen af DCD og initiativerne som udmøntes i forbindelse med den nationale handleplan – *Fælles om at give livet videre*.

Sundhedspersonalets holdninger og viden spiller også en rolle i forhold til, hvordan den offentlige dialog om organdonation foregår i befolkningen, og de er nøglen til at bevare tilliden til sundhedssystemet og de procedurer, der indgår i organdonation og transplantation.

DCO vil derfor gennem relevante kommunikationskanaler, herunder de kommunikationskanaler, hvor sundhedspersonalet i øvrigt søger informationer, løbende bidrage til, at sundhedspersonalet har den nødvendige faglige indsigt til at kommunikere om organdonation, så misforståelser og fejlinformation undgås.

Særligt fokus i 2026

I 2026 er det særligt vigtigt løbende at kommunikere om implementeringen af de kommende initiativer vedr. en styrket anvendelse af donorpotentialet blandt afdøde, som den faglige afdækning giver anledning til.

Der skal fortsat kommunikeres tydeligt om betydningen af ny lovgivning på området for samtykke og anonymitet i organdonation for sundhedspersonalets opgaver i organdonationsforløb.

6. Oplysning om organdonation til befolkningen

Det overordnede mål med DCO's befolkningsrettede oplysningsindsats er, at så mange danskere som muligt tager stilling til organdonation på et oplyst grundlag og tilkendegiver deres beslutning.

National informationsindsats – tag stilling

Den nationale handleplan introducerer obligatoriske påmindelser for at motivere danskerne til at tage stilling til organdonation. Gennem digitale opfordringer og målrettet information skal borgerne tilskyndes til at tilkendegive deres valg i Organdonorregisteret.

DCO vil både medvirke i og støtte op om de nationale initiativer som enten iværksættes eller fortsætter i 2026.

Der er i forbindelse med "Tag Stilling-partnerskabet" mulighed for at søge puljemidler til udvikling af initiativer, der skal styrke befolkningens viden om organdonation og gøre endnu flere i stand til at tage aktivt stilling.

DCO har i november 2025 søgt om midler fra puljen til en indsats målrettet unge og borgere med anden etnisk minoritetsbaggrund jf. nedenfor.

Oplysning om organdonation til borgere med etnisk minoritetsbaggrund

I samarbejde med relevante foreninger vil vi udvikle nyt og supplerende informationsmateriale, der kan udfylde et væsentligt hul i den nuværende formidling om organdonation – særligt i forhold til borgere med anden etnisk baggrund. Formålet er at sikre, at informationen når bredere ud og er tilgængelig også i mødet med sundhedsvæsenet, hvor der kan være behov for særlig støtte.

Oplysning om organdonation til de unge

Unge har peget på, at de ønsker mere viden om organdonation, og de vil gerne modtage information om emnet på deres uddannelsessted. Viden om organdonation kan nå de unge bl.a. på de gymnasiale uddannelser gennem den daglige undervisning.

DCO har derfor udgivet *iBogen – Når døden giver liv – organdonation i undervisningen* på Gyldendals platform som frit tilgængeligt undervisningsmateriale til gymnasiale uddannelser i 10 fag. Den er anvendt på over 650 institutioner og har nået ca. 16.000 unikke brugere, og ca. 400 unikke brugere tilgår månedligt iBogen. I alt har der været over 142.000 sidevisninger af iBogen per maj 2025. Brugen har især været koncentreret om biologi, men også religion og samfundsfag er blandt de mest benyttede fag.

Siden udgivelsen i 2022 er der sket væsentlige ændringer i rammerne for organdonation, herunder indførelsen af donation efter cirkulatorisk død (DCD) og handleplanen i 2024, som har medført en række befolkningsrettede indsatser og nudging-tiltag samt oprettelse af alle danskere i Organdonorregistret – hvor de stadig aktivt skal bekræfte deres beslutning.

Formålet med iBogen er at supplere den øvrige oplysningsindsats med en anden form for oplysning end de mere hurtige og dyrere mediekampanjer ved at informere fagligt, styrke oplyst stillingtagen over tid og øge unges deltagelse i samfundsdebatten om organdonation.

Uden en opdatering risikerer materialet at miste relevans, selvom det fortsat har et betydeligt potentiale for at engagere unge og bidrage til, at flere tager stilling til organdonation.

Såfremt DCO's ansøgning om midler jf. ovenfor imødekommes vil vi i 2026 påbegynde en fuld opdatering af iBogen, som vil indebære ændringer på tværs af flere fag. De største ændringer ligger i samfundsfag, psykologi og dansk, som kræver egentlige omskrivninger af opgaver og kernetekster. Idéhistorie, religion og filosofi skal tilpasses og udbygges, mens biologi og

bioteknologi især har brug for korte indstik om DCD. Mediefag, matematik og fagligt samspil kan nøjes med mindre rettelser og opdateringer af kilder og links. Dette arbejde vil involvere lærebogsforfattere inden for de forskellige fag samt en ekstern redaktør.

Hjemmesiden organdonation.dk – for borgere

For at understøtte handleplanen og fastholde danskernes positive indstilling til organdonation vil indholdet på organdonation.dk løbende blive opdateret

I 2026 arbejder DCO på at styrke hjemmesidens brugervenlighed og tilgængelighed. Der fokuseres på at sikre overensstemmelse med krav til webtilgængelighed, forberede siden til flersproget indhold og således gøre det lettere for både borgere og samarbejdspartnere at finde viden om organdonation i Danmark – særligt så endnu flere danskere får mulighed for at søge information og træffe en beslutning om organdonation.

Vi vil sikre, at hjemmesiden forbliver en relevant kilde til information om organdonation for alle borgere.

Øvrig information online

En del af DCO's oplysning om organdonation foregår på de sociale medier, som Facebook, Instagram og LinkedIn. DCO vil fortsat producere opslag til disse kanaler.

Borgerhenvendelser på mail og telefon

DCO besvarer løbende spørgsmål om organdonation fra borgerne via mail og telefon. Denne opgave har fået et stadig stigende omfang på grund af den styrkede kommunikation om stillingtagen i Organdonorregistret. Samtidig følges opslag på DCO's facebookside. Spørgsmål, som stilles der eller opslag, som afspejler eventuelle misforståelser, adresseres med det samme.

Organdonationsdagen

Organdonationsdagen er en årlig tilbagevendende mulighed for, at vi, sammen med foreninger, frivillige og andre private i fællesskab, kan løse den borgerrettede oplysning om organdonation, samt anerkende donorerne og deres pårørendes beslutning om at donere. Ligeledes er dagen lejlighed til, at vi sammen med sundhedsprofessionelle løfter oplysningsindsatsen til hospitalerne. Vi inddrager således både foreninger, private og professionelle i oplysningsindsatsen, hvorved der tages bredt ejerskab for opgaven.

DCO koordinerer den nationale Organdonationsdag, som altid afholdes 2. lørdag i oktober. Der gennemføres aktiviteter af forskellige arrangører fra hospitalerne, patientforeninger og andre frivillige kræfter i hele ugen op til dagen, som i 2026 er d.10. oktober. DCO vil ikke selv gennemføre arrangementer, men vil understøtte de nævnte arrangørers aktiviteter gennem bl.a. digitale inspirations – og koordineringsmøder, synlighed og materialer, som kan hentes på Organdonation.dk.

Netværket af frivillige

I DCO ønsker vi at have en frivilligindsats, der kan bidrage til centrets nationale målsætninger i den befolkningsrettede indsats og den folkelige oplysning på området. Frivillige kan med deres personlige fortællinger og engagement være med til at fremme en opmærksomhed på emnet om organdonation og transplantation i befolkningen, og de kan være med til at fremme en positiv indstilling til området og synliggøre vigtigheden af personlig stillingtagen.

Netværket består af frivillige, der igennem egne oplevelser har organdonation eller organtransplantation tæt inde på livet. De er transplanterede, pårørende til transplanterede, personer på venteliste, pårørende til organdonorer eller levende donorer. De frivillige arbejder sammen med DCO for at sætte fokus på organdonation og vigtigheden af at tage stilling.

I 2026 vil DCO levere målrettet information til de frivillige, så de kan formidle viden om organdonation, som er korrekt og opdateret. Vi vil invitere til digitale inspirations- og planlægningsmøder samt understøtte deres formidling med gode råd og inspiration til deling af egen historie.

Vi støtter administrativt deres planlægning og afholdelse af foredrag og events, herunder kommunale sundhedsdage.

7. Aktiviteter i øvrigt

Vidensindsamling

DCO vil i de kommende to år understøtte et større skandinavisk projekt "Care in Organ Donation – relatives' and intensive care personel's perspectives" gennem løbende sparring og deltagelse i projektets rådgivende panel for den danske kontekst. I projektet er der fokus på både pårørende til hjermedøde donorer og DCD-donorer.

Samarbejde i diverse fora

Nationalt

DCO samarbejder om indsatsen i oplysningsarbejdet med repræsentanter fra patientforeninger, Sundhedsstyrelsen, DCO's frivillige m.fl. Dette samarbejde er formaliseret i DCO's Netværk 'Oplysning om Organdonation'. Netværket er med til at styrke oplysningen omkring organdonation, særligt ved den nationale Organdonationsdag og ved at bidrage med erfaringer og personlige fortællinger i forbindelse med begivenheder og undervisning.

DCO vil fortsætte det styrkede samarbejde med de tre transplantationscentre, som blev etableret i 2022. Dette samarbejde er med til at sikre, at donorafdelingerne får den bedst mulige vejledning og hjælp i forbindelse med et organdonationsforløb og understøtter en høj ensartet kvalitet i donationsprocessen.

Internationalt

DCO deltager i det årlige møde i Nordisk Transplantationskomite, der består af repræsentanter fra de nordiske landes sundhedsmyndigheder og repræsentanter fra Scandiatransplant.

Herudover søges i videst mulig udstrækning, at DCO er repræsenteret på både nationale og internationale møder, seminarer og konferencer med relevans for organdonation

**Dansk Center
for Organdonation**

Dansk Center for Organdonation
Palle Juul-Jensens Boulevard 82
8200 Aarhus N

+45 30922420
skejby.dco@rm.dk
Organdonation.dk